SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU
SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ
UZUPEŁNIAJĄCEJ
W WADOWICACH.

za rok szkolny 1896.

W WADOWICACH.
Nakładem Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej.
Drukiem Franciszka Foltina.
1896.

A.

Kronika i organizacya Zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 15. września 1895.

Wedle statutu zmienionego w ubiegłym roku zatwierdzonego reskryptem Wys. Komisyi krajowej z dnia 12. stycznia 1895 l. 687), składała się szkoła z kursu przygotowawczego o 1 oddziale i z kursu przemysłowego o 2ch klasach.

W oddziale przygotowawczym udzielano:

nauki religii	w 1 godzinie	tygodniowo:
„ języka polskiego . .	w 4 godzinach	„
„ rachunków	w 2 „	„
„ rysunków	w 2 „	„

W I. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	½ godz. tyg.	6½ godz. tyg.
	„ języka polskiego	2 „ „	
	„ stylistyki	2 „ „	
	„ rachunków . . .	2 „ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków . . .	4 „ „	4 godz. tyg.
drudzy .	„ buchalteryi . .	2 „ „	4 godz. tyg.
	„ stylistyki . . .	1 „ „	
	„ rachunków . . .	1 „ „	

W II. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	½ godz. tyg.	6½ godz. tyg.
	„ języka polskiego	1 „ „	
	„ stylistyki . . .	2 „ „	
	„ rachunków . . .	3 „ „	
b) **osobno** jedni . . .	„ rysunków . . .	4 „ „	4 godz. tyg.
drudzy .	„ buchalteryi . .	2 „ „	4 godz. tyg.
	„ stylistyki . . .	2 „ „	

Na kurs przygotowawczy uczęszczali ci uczniowie, którzy uczęszczali wprawdzie do szkoły ludowej, lecz jej nie ukończyli lub nie mieli odpowiedniego przygotowania, aby mogli z korzyścią pobierać nauki w szkole przemysłowej.

Do I. klasy kursu przemysłowego przyjmowano tylko takich uczniów, którzy w ubiegłym roku ukończyli z dobrym postępem kurs przygotowawczy lub też ukończyli pomyślnie czwartą klasę szkoły ludowej; do II. klasy zaś tych tylko, którzy w ubiegłym roku szkolnym ukończyli z dobrym postępem I. klasę przemysłową w tutejszej szkole.

Nauka odbywała się w myśl statutu w niedziele i święta od godziny $9\frac{1}{2}$ do $11\frac{1}{2}$ ewentualnie $12\frac{1}{2}$ rano; zaś w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godziny 7—9 wieczór.

Nauka była bezpłatna; uczniowie otrzymali też wszystkie książki i inne przybory do nauki bezpłatnie.

Dnia 13. kwietnia zwiedził zakład WP. Jan Franke, c. k. krajowy Inspektor szkół i Członek komisyi krajowej dla spraw przemysłowych.

Uczniowie odbyli 3 dniowe rekolekcye poczem przystąpili do spowiedzi i komunii św.

Rok szkolny zakończono uroczystem nabożeństwem dnia 17. maja 1896. Po egzaminie, który się odbył także dnia tego uroczyście w przytomności członków wydziału szkolnego i gości, odczytano klasyfikacyę uczniów i rozdano nagrody, składające się z książeczek powiatowej kasy oszczędności (w łącznej kwocie 39 Zł.) pomiędzy najpilniejszych uczniów, którzy przytem uczynili największy postęp w nauce.

B.

Nadzór miejscowy i zarząd ekonomiczny szkoły sprawował w tym roku wydział, który składał się z następujących Panów:

Dra Jana Iwańskiego burmistrza — jako przewodniczącego,
Juliusza Israelego, przemysłowca z Andrychowa, jako delegata Rady powiatowej;
Tomasza Figlera, malarza i | jako delegatów
Fr. Foltina, księgarza i właść. drukarni | Rady miejskiej.
Seweryna Arzta, dyrektora c. k. gimnazyum, który był oraz kierownikiem szkoły;
Wydział odbył posiedzeń 6.

C.

Grono nauczycielskie

przy końcu roku szkolnego.

Kierownikiem zakładu, który się mieścił w 4 klasach tutejszego c. k. gimnazyum, był

1. Seweryn Arzt, c. k. dyrektor gimnazyalny.

Nauczycielami byli:

2. Michał Frąckiewicz, c. k. profesor gimnazyalny, uczył języka polskiego i stylistyki w I. klasie przemysłowej; 5 godzin tygodniowo;
3. Ks. Zygmunt Karaś, Dr. teologii, katecheta gimnazyalny, uczył religii we wszystkich klasach, 2½ godz. tyg.
4. Tadeusz Kołomłocki, profesor rysunków w c. k. gimnazyum, udzielał rysunków w I. i II. klasie przemysłowej, 8 godzin tygodniowo.
5. Józef Kurowski, profesor c. k. gimnazyum, udzielał nauki stylistyki i języka polskiego w II. klasie przemysłowej, w 5 godz. tyg.
6. Józef Pizło, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał rachunków w I. i II. kl. przemysłowej, w 6 godz. tyg.
7. Franciszek Prezentkiewicz, kierownik szkoły 6-kl., uczył języka polskiego w oddziale przygotowawczym, 4 godz. tyg.
8. Kazimierz Usiekniewicz, uczył buchalteryi w I. i II. klasie kursu przemysłowego, w 4 godz. tyg.
9. Franciszek Zając, nauczyciel szkoły ludowej, uczył rysunków i rachunków w oddziale przygotowawczym, w 4. godzinach tyg.

Gospodarzami klas byli:

Franciszek Zając w oddziale przygotowawczym,
Michał Frąckiewicz w I. klasie przemysłowej,
Józef Kurowski w II. klasie przemysłowej.

D.

Statystyka uczniów.

	ODDZIAŁ przygotowawczy	KLASA I. przemysłowa	KLASA II. przemysłowa	Razem
Uczniów w ciągu r. 1896 wpisanych było	36	32	16	84
Z tych opuściło w ciągu roku zakład i Wadowice	4	6	—	10
Pozostało przy końcu roku szkolnego .	32	26	16	74
Z tych klasyfikowano	32	26	16	74
Z tych nieklasyfikowano z powodu nieregularnego uczęszczania do szkoły	—	—	—	—
Świadectwo stopnia celującego otrzymało	—	2	1	3
Świadectwo stopnia pierwszego otrzymało	18	9	8	35
Nie okazało postępu	14	15	7	36
razem . .	36	26	16	74
Wiek uczniów:				
a) z wpisan. nie przekrocz. 18 roku życia	29	24	5	58
b) miało więcej jak 18 lat	7	8	11	26
razem . .	36	32	16	84
Z wpisanych było uczniów (terminatorów)	34	30	12	76
Z wpisanych było towarzyszy (subjektów)	2	2	4	8
Wedle wyznania było:				
a) katolików obrz. łacińskiego	34	28	11	73
b) wyznania mojżeszowego	2	4	5	11
Wedle zajęcia było:				
szewców	11	10	1	22
krawców	9	2	4	15
ślusarzy	3	8	1	12
kupców	2	3	5	10
masarzy i rzeźników . . .	3	3	—	6
stolarzy	2	2	—	4
piekarzy	2	—	—	2
cukierników	—	—	2	2
murarzy	2	—	—	2
piernikarzy	1	—	—	1
malarz pokoj.	—	1	—	1
introligator	—	1	—	1
kowal	—	1	—	1
stelmach	—	—	1	1
fryzyer	—	1	—	1
mydlarz	1	—	—	1
kamieniarz	—	—	1	1
zegarmistrz	—	—	1	1
razem . .	36	32	16	84

E.

Fundusze szkoły.

Do kasy szkoły przemysłowej uzupełniającej wpływają corocznie:

a) datek Rady gminnej Wadowic w kwocie 400 zł.
b) „ powiatowej Kasy Oszcz. „ 200 zł.
c) „ Rady powiatowej „ 100 zł.
d) subwencya Wysokiego Wydziału krajowego i
e) „ Wysokiego c. k. Ministerstwa W. i Ośw.

Te ostatnie subwencye są zmienne.

Na rok 1896 preliminowano po 501 zł.

Prócz tego daje gmina miasta Wadowic corocznie na oświetlenie i usługę kwotę 150 zł.

F.

Środki naukowe.

Środki naukowe wzrosły dzięki łaskawym względom Wysokiego Wydziału krajowego i Wysokiego c. k. Ministerstwa W. i Ośw., znacznie.

Inwentarz szkoły przemysłowej obejmuje obecnie:

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł̶r.	ct.
1	Andel, Geometrisches Ornament	3	68
2	Fallenböck, Elementar Zeichenschule	5	52
3	Böcklen, Vorlagenwerk für constructives Zeichnen	12	42
4	Herdtle, Elemente des Zeichnens	2	31
5	Herdtle, Geometrische Ornamente	9	94
6	Herdtle, Blätter, Blumen und Ornamente . .	4	97
7	Storch, Einfache, Möbel	5	52
8	Rothe, Vorlagen für Bau-und Möbel Tischler I. und II.	9	20
9	Gernhardt, Vorlagen für Schuhmacher . . .	5	52
10	Gottlob, Vorlagen für Schmiede	8	28
11	Gottlob, Musterbuch, für Möbeltischler . . .	13	80
12	Gottlob, Musterbuch für Kunstschlosser . . .	8	28
13	Hölder, Arbeiten des Schlossers I.	4	42
14	Kretschmer, Holzverbindungen	3	68
15	Flinzer, Metoda nauki rysunków	1	80
16	Bayr & Wunderlich, Formensammlung für Freihandzeichnen	10	86
17	Richter Zeichenvorlagen für Schneider . . .	1	10
18	Mehl, Vorlegeblätter für Decorations-und Schriftenmaler	6	8
19	Chemnitz, Zeichnungen des Schlossers . . .	5	52
20	Cyrkiel do tablicy	3	24
21	Rajscajgów większych 8	18	72
22	Rajscajgów mniejszych 15	21	35
23	Szafa jodłowa polakierowana	16	—
24	Tablica	11	—
25	Jan Rotter, Metodyczne wzory rysunkowe . .	—	—
26	Józef Soleski, Nauka rachunków dla przemysłowców	—	—
27-127	Modele gipsowe	107	60
128	Sławomir Odrzywolski, Zabytki przemysłu artystycznego w Polsce	—	—
129	Szafa jodłowa lakierowana	20	—
130	„ „ „	20	—
131	Ekierka do tablicy	1	95
132	2 Rajszyny do tablicy	2	40
133	Rajszyn małych 20 sztuk	4	40

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zła.	ct.
134	Rajsbretów małych 20 sztuk	14	—
135	Rajsbretów dużych 3 sztuki	9	—
136	Stalug 3 sztuki	6	—
137	Szafa oszklona z komodą	28	—
138	Szafa jodłowa	16	—
139	Anton Andel, Das polychrome Flachornament tab. 25	18	—
140	Czischek Ludwik, Vorlegeblätter über Bauschlosserei t. 60	15	—
141	Hesky Carl, Einfache Objecte des Bau und Maschinenfaches, 48 tablic	20	20
142	Ortwein A. Gedrehte Arbeiten aus Stein t. 12	3	60
143	„ „ Arbeiten aus Stein t. 24	4	—
144	„ „ Arbeiten in gebranntem Thon t. 16	5	—
145	Riewel u. K. Schmidt, Bautechnische Vorlegeblätter t. 46	15	—
146	Wildt Josef, Vorlagenwerk für geom. und Proiectionszeichnen t. 31	4	—
147	Schmid H. Roboty kamieniarskie w budownictwie t. 27	7	—
148	Gerhard E. Vorl. für das Fachzeichnen der Frauenkleidermacher	4	—
149	E. Ludwig u. O. Horn. Mustervorlagen u. Motive für die Decoration von Buchdecken und Rücken	7	20
150	E. Herdtle. Stylisierte Blumen a. allen Kunstepochen	4	50
151	Ch. Schröder. Klempner-Schule Konstruktionslehre für Bauklempnerei 30 t.	4	05
152	Ch. Schröder. Konstructionslehre. Zweite Folge 27 t.	8	10
153	F. Fink. Die Arbeiten des Spenglers	4	47
154	Bucher Bruno. Real-Lexikon d. Kunstgewerbe	5	—
155	Dwie ramy stojące (parawany)	3	20
156	7 modelów drewnianych	10	30
157	30 bloków poprawnych (Peyreka)	28	80
158	2 statywy żelazne	20	—
159	Mandel, Unfallversicherung der Arbeiter . .	1	60
	„ Krankenversicherung der Arbeiter .	1	60

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł r.	ct.
160	Pietrzycki, Nauka rachunkowości 2 t.	4	25
161	Antoniewicz, Nauka buchalteryi t. I. i II. . .	3	70
162	Feldegg, Grundriss der kunstgewerblichen Formenlehre	2	16
163	Petzendorfer, Schriftenatlas	14	40
164	Falke, Die Kunst im Hause	3	60
165	Romberg, Taschenbuch für Stubenmaler . .	2	40
166	Dolmetsch, Ornamentschatz	15	—
167	T. Prawdzic, Przewodnik dla szewców . . .	1	50
168	Decorative Vorbilder	7	20
169	Przewodnik dla murarzy	1	50
170	Przewodnik dla cieśli	1	50

G.

Klasyfikacya uczniów.

Uczniowie oznaczeni * otrzymali nagrodę.

Oddział przygotowawczy:

Uczniów wpisanych 36.

Stopień I. otrzymali:

1. Bergoffen Hermann,
2. Bolączka Wincenty,
3. Ceglarski Ferdynand,
4. Gawenda Ferdynand,
5. Grządziel Józef,
6. *Krzemień Stanisław,
7. Lenik Józef,
8. *Marta Stefan,
9. *Motłoch Wojciech,
10. Oszustowicz Stefan,
11. Pieszczota Franciszek,
12. Paździora Franciszek,
13. Putek Tomasz,
14. *Skoczylas Jacek,
15. Sitarz Stanisław,
16. Wilk Józef,
17. Wilk Jakób,
18. Zając Henryk.

Postępu nie uczyniło 14.

Opuściło Wadowice i zakład w ciągu roku 4.

I. klasa kursu przemysłowego:

Liczba uczniów wpisanych 32.

Stopień celujący otrzymali:

1. *Maksym Piotr,
2. *Zając Andrzej.

Stopień I. otrzymali:

1. *Gąsiorowski Henryk,
2. Kirschner Henryk,
3. *Mania Jan,
4. Nowak Józef,
5. Rotter Józef,
6. Twaróg Jan,
7. *Woźniak Ludwik,
8. *Zembaty Roman
9. Zieliński Jan,

Postępu nie uczyniło 15.

Opuściło Wadowice i zakład w ciągu roku 6.

II. klasa kursu przemysłowego:

Liczba uczniów wpisanych 16.

Stopień celujący otrzymał:

1. *Hurlak Franciszek.

Stopień I. otrzymali:

1. *Bisaga Antoni,
2. *Braus Pinkus,
3. Bydoń Władysław,
4. Kaliński Piotr,
5. Radek Franciszek,
6. *Singer Rafał,
7. *Walz Józef.

Postępu nie uczyniło 8.

II.

Ogłoszenie.

Wpisy uczniów do tutejszej szkoły przemysłowej uzupełniającej na rok szkolny 1897 trwać będą od dnia 8. do 13. września 1896.

Dnia 13. września rozpocznie się nauka szkolna.

Do uczęszczania na naukę w tej szkole obowiązani są w myśl §§. 75a i 100 ustawy przemysłowej z r. 1885 wszyscy terminatorzy i czeladnicy, aż do ukończenia 18. roku życia.

Każdy uczeń przyjęty do szkoły otrzyma książeczkę kontrolną, w której będzie uwidocznione, na który kurs został przyjęty i w jakim czasie ma uczęszczać na lekcye. W książeczce tej będzie także celem ułatwienia kontroli pracodawcom nad uczęszczaniem ich pupilów do szkoły, każdorazowa obecność ucznia na nauce stwierdzona. Każdy uczeń ma regularnie uczęszczać na naukę szkolną, nieobecność ich z powodów nadzwyczajnych winni pracodawcy usprawiedliwić, aby nie zachodziła potrzeba urzędowych upomnień, a tem mniej zastosowania §. §. 75 i 133 ustawy przemysłowej, nakładającej na opornych grzywny od 10 do 400 zł.

Uczniowie otrzymują bezpłatnie do użytku książki i wszystkie przybory naukowe.

Wydział szkoły przemysłowej uzupełniającej

w **Wadowicach**, dnia 17. maja 1896.